

Preek 1 Samuel 16:1-13, Galaten 5: 22-25

Broeders en zusters, jongens en meisjes,

Het thema voor deze overdenking is “**en de winnaar is...!**” Toen we samen deze dienst voorbereidden waren we er een beetje vanuit gegaan dat Nederland nog niet was uitgeschakeld bij de Europese Kampioenschappen voetbal. Helaas is dat anders gelopen. Maar misschien komt het voor de preek ook wel goed uit dat Nederland is uitgeschakeld. Verder niet hoor, want als ik er nog aan denk, baal ik er nog een beetje van. Maar nu Nederland is uitgeschakeld zijn de overeenkomsten tussen het Nederlands elftal, het filmpje dat we bekeken en het bijbelgedeelte dat we lazen nog veel groter. Ik zal het uitleggen waarom.

Het filmpje dat we zojuist hebben bekeken komt van de internetpagina Youtube. Het filmpje is in één jaar tijd 120 miljoen keer bekeken. Acht keer zoveel mensen als er in Nederland wonen hebben dus dit filmpje bekeken. Het komt uit de engelse serie Britain's Got Talent. Dat is net zoiets als Idols. Onbekende mensen geven zich op en hopen op die manier ontdekt te worden als een groot zangtalent. In het jaar 2009 deed Susan Boyle mee aan deze zangwedstrijd. Ik weet niet of het jullie is opgevallen, maar toen zij het podium opkwam hoorde je aan het publiek en zag je aan de gezichten van de jury dat ze er niet veel vertrouwen in hadden. Hoe kan deze vrouw van 47, afkomstig uit een klein Schots dorpje, die vroeger op school de bijnaam 'Susie Simple' had – dat zoiets betekent als domme Susie -, nu een getalenteerde zangeres zijn. Toen ze aangaf dat ze het liefst beroepszangeres zou worden, lachte de zaal haar uit. Maar vanaf het moment dat Susan begint te zingen verandert het publiek en de jury als een blad aan de boom. Men is diep onder de indruk van haar optreden en de jury gaf openlijk toe haar totaal verkeerd te hebben ingeschat. Uiteindelijk zal Susan de tweede plaats bereiken in Britain's Got Talent en inmiddels is zij een beroemde zangeres.

Bij het Nederlands elftal gebeurde eigenlijk het tegenovergestelde. Iedereen – of bijna iedereen - in Nederland had hoge verwachtingen van dit elftal. Twee jaar geleden stonden we met dezelfde spelers in de WK finale. Dan moeten we nu toch goede kansen maken op de Europese Kampioenschappen. Maar wat niemand verwachtte, gebeurde. Onze jongens dropen na drie nederlagen af. We hebben niet eens de volgende ronde gehaald en ons land blijft teleurgesteld achter met een

vracht van die domme oranje poppetjes en vlaggetjes. De juffrouw achter de kassa bij de C-1000 kan ze aan de straatstenen niet meer kwijt.

Maar wat is nu de overeenkomst met ons bijbelgedeelte? Laten we eerst maar even kijken wat daar gebeurt.

Saul is de koning van Israel. In de vorige hoofdstukken staat beschreven dat Saul als koning ongehoorzaam is aan God. Saul gaat steeds weer zijn eigen gang en in het 15^e hoofdstuk staat geschreven hoe Samuel moet gaan vertellen dat het geduld van de Here God op is. Wat opvalt is dat Saul in het gesprek met Samuel niet meer spreekt over 'mijn God' maar over 'uw God'. Saul is God helemaal kwijt, of misschien moeten we wel zeggen God is Saul helemaal kwijt. Het koningschap wordt van Saul afgenomen. En nu in het bijbelgedeelte van vandaag, het 16^e hoofdstuk, lezen we dat Samuel van God de opdracht krijgt een nieuwe koning te zalven. In de bijbel zien we dat vooral de koningen, de priesters en soms ook een profeet wordt gezalfd. Die zalving staat er symbool voor dat de koning of priester door God is aangesteld. De olie die op het hoofd wordt uitgegoten verwijst naar de Heilige Geest die kracht zal geven om je taak uit te oefenen. Misschien weten jullie wel dat het Griekse woord 'Christus' en het Hebreeuwse woord 'Messias' *gezalfde* betekent. Met andere woorden, de Here Jezus Christus is door God aangesteld als Koning, Profeet en Priester en om Zijn taak uit te oefenen heeft God Hem gezalfd met de Heilige Geest. Vandaar dat Hij Christus, Messias, Gezalfde wordt genoemd. Tussen twee haakjes, we lezen ook van David dat de Heilige Geest hem aangrijpt nadat hij gezalfd is: *van toen af aan was David doordrongen van de Geest van de HEER (13)*.

Dat is dus de situatie. Saul is nog koning, dus Samuel kon maar niet zo in het openbaar een andere koning gaan zalven. Vandaar dat het min of meer stiekum moet gebeuren. Saul zou Samuel absoluut vermoorden en David erbij, als hij te horen kreeg dat iemand anders tot koning gezalfd is. Samuel gaat naar Bethlehem, daar komt Davids familie vandaan. Dat is ook de reden trouwens waarom de Here Jezus in Bethlehem is geboren. Jozef en Maria moesten zich daar laten inschrijven. Hij is een afstammeling van David en moet ingeschreven worden in zijn vaderstad. Samuel komt dus in Bethlehem om een offermaaltijd te houden en hij nodigt Isaï en zijn zonen ook uit voor de maaltijd. Isaï komt met zeven zonen, maar de jongste, David, blijft bij de schapen en de geiten. Eén voor één worden de zonen van Isaï aan Samuel voorgesteld, Eliab, Abinadab, Samma....alle zeven kwamen ze voorbij en bij

elke zoon dacht Samuel 'wie weet, zal dit de nieuwe koning zijn'. Maar bij al deze zonen zegt de Here God tegen Samuel: 'nee Samuel, dit is niet degene die ik op het oog heb'. En bij één van de zonen zei God zelfs: 'het gaat niet om wat de mens ziet: de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart'. Als alle zeven zonen aan Samuel zijn voorgesteld, en de Here God tot zeven maal toe heeft gezegd dat deze zoon niet de aanstaande koning zal zijn vraagt Samuel: zijn dit alle zonen die u heeft? 'Nee' antwoord Isai, mijn jongste zoon is er niet bij, hij past op de schapen en de geiten. Toen zei Samuel: laat hem hier komen. We beginnen niet met de maaltijd voordat die jongen er is.

Uiteindelijk wordt David de jongste zoon van Isaï opgehaald en hij wordt dan door Samuel gezalfd tot koning. David zal de nieuwe koning zijn.

Ik zei net al dat God bij één van de broers van David zei: *'het gaat niet om wat de mens ziet: de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart'*. Dat is een heel belangrijke zinnetje. Want daar zit wat mij betreft ook de overeenkomst met het filmpje van die zangeres Susan Boyle en het Nederlands elftal. De mensen in de zaal keken naar Susan Boyle en dachten: iemand die er zo uitziet kan nooit een goede zangeres zijn. De mensen gaan af op wat ze zien, en ze zitten er helemaal naast. Deze vrouw die er zo gewoontjes uitziet kan geweldig zingen. Bij het Nederlands elftal dachten we allemaal: we hebben zo'n goed elftal, we worden vast Europees kampioen. Maar het liep anders. De Nederlandse verweerde jongetjes kregen drie nederlagen aan de broek.

En zo ging het nu ook daar in Bethlehem op dat offerfeest. Samuel keek naar al die flinke zonen van Isaï en telkens dacht hij: dit zal wel de nieuwe koning zijn. Maar hij keek naar het uiterlijk. God gebruikt andere maatstaven. Boven de preek had ik gezet: *En de winnaar is....!* Wat je dus in alle drie de situaties ziet gebeuren is dat de winnaar een totaal andere is dan de mensen dachten. En daar wil ik graag nog even op doorgaan, jongens en meisjes.

Want degene die bij mensen een winnaar is, is dat vaak bij God helemaal niet. En andersom, mensen die in de wereld om ons heen niet zo belangrijk zijn, zijn dat voor de Here God wel. We hebben net al gelezen over Samuel dat hij naar het uiterlijk keek van die zonen van Isaï. En dat gebeurt nu zo ontzettend vaak. Als je maar knap bent....als je maar slank bent....als je maar leuke kleren aan hebt....dan hoor je erbij. Maar eigenlijk is dat helemaal niet eerlijk. Want een mens is veel meer dan z'n

uiterlijk. Een mens heeft ook een binnenkant. En bij de Here God gaat het juist om die binnenkant. Denk maar aan dat liedje van Gerald Troost. God ziet goud in jou! Hij kijkt naar het hart, hebben we net gelezen. En dan zijn hele andere dingen belangrijk. Bij Hem komt het aan op liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid....Dat is wat de bijbel 'vrucht van de Geest' noemt. Je zou ook kunnen zeggen: dat is het karakter van de Here Jezus. Dat is nu precies wat God belangrijk vindt. Lijk je al een beetje op de Here Jezus of niet. En groei je daar ook in? Ga je steeds meer op Hem lijken?

Over die 'vrucht van de Geest' wil ik kort een paar dingen zeggen. Heel vaak hoor je mensen praten over 'vruchten van de Geest'. Dat is eigenlijk niet goed. Het gaat er niet om dat er allerlei verschillende vruchten zijn. De ene vrucht heet dan liefde, de ander blijdschap weer een ander vrede, enzovoort. Nee, het gaat om één vrucht en die vrucht bestaat uit zowel liefde, blijdschap, vrede en al die andere dingen. Je ziet nog wel eens tekeningen met zo'n druiventros en in die druiven staan dan die verschillende eigenschappen. Ik vind zelf het beeld van een sinaasappel beter. Een sinaasappel bestaat uit allemaal verschillende schijfjes, een schijfje blijdschap, vrede, enz. De liefde zou je de schil kunnen noemen. De liefde omvat al die andere eigenschappen.

Nu weet ik niet, jongens en meisjes, hoe jullie die tekst lezen van die 'vrucht van de Geest', maar wat nog wel eens gebeurt is dat mensen vreselijk hun best gaan doen om deze vrucht zichtbaar te maken. Ik doe m'n best om zo vriendelijk en geduldig mogelijk te zijn. En dan gebeurt het vaak dat we teleurgesteld raken in ons zelf. Want uit onszelf zijn we helemaal niet zo geduldig en vriendelijk. Misschien heb jij ook wel eens geprobeerd en gedacht: vanaf nu wordt ik niet meer boos. Ik beheers mezelf. Maar er hoeft maar iets te gebeuren of we verliezen ons geduld, of we schieten uit de slof en weg is onze vriendelijkheid. Laat ik je dan dit vertellen. Die 'vrucht van de Geest' staat niet in de bijbel omdat wij vreselijk ons best moeten gaan doen om zo te leven. Er wordt namelijk niet voor niets over 'vrucht' gesproken. Een vrucht is iets dat groeit. Denk nog maar even aan die sinaasappel. De sinaasappels groeien vanzelf aan de boom. Als die boom maar lekker met zijn wortels in de grond staat en voldoende zonlicht en regenwater krijgt dat komen de sinaasappels vanzelf. Maar hoe die sinaasappelboom ook zijn best doet, er zullen nooit peren aan hem groeien. Een sinaasappelboom brengt sinaasappels voort. En zo is het nu ook met die vrucht van de Geest. De vrucht van de Geest groeit daar waar de Heilige Geest is. Hoe wij

ook ons best doen, wij zullen nooit uit onszelf vrucht van de Geest voortbrengen. Een sinaasappelboom brengt geen peren voort. Een zondig mens brengt niet het karakter van Jezus voort. Daar is de Geest van Jezus voor nodig. Het is de vrucht van de Geest. Niet de vrucht van jouzelf. Denk nog maar even aan David. We hebben van hem gelezen dat God zijn hart aanziet, maar ook dat hij doordrongen is van de Geest van de HEER. We moeten ons dus niet in de eerste plaats afvragen hoe we vriendelijke en geduldige mensen worden. We moeten ons afvragen hoe we doordrongen worden van de Heilige Geest. En als we dat zijn, dan groeit de vrucht vanzelf, net als die sinaasappels aan de boom.

Dat is dus de vraag: hoe raken we doordrongen van de Heilige Geest?

Eigenlijk is dat heel simpel. De Heilige Geest ontvang je door je vertrouwen te stellen op de Here Jezus. Wie gaat geloven in de Here Jezus ontvangt de Heilige Geest. Daar begint het mee! Tegen de Here Jezus zeggen: *Here Jezus, ik geloof in U als Degene die voor mijn zonden is gestorven aan het kruis. Wilt u mijn zonden wegdoen? En wilt U met Uw Geest in mij wonen en werken zodat ik meer en meer mag gaan leven zoals U het hebt bedoeld?*

Als je dat heel eerlijk en oprecht hebt gevraagd aan de Here Jezus, dan mag je ook zeker weten dat de Heilige Geest in je hart is komen wonen. En als dan de Heilige Geest in je woont dan wil Hij je ook meer en meer gaan veranderen. Dus jij bent het niet zelf die zo vriendelijk en geduldig is. Het is de Heilige Geest die je vriendelijk en geduldig maakt. Hij verandert je van binnen uit. Straks gaan we een lied zingen: maak mij een beeld van U. Dat is precies hetzelfde. Maak mij zo dat ik op de Here Jezus ga lijken.

Jongens en meisjes, het thema van deze preek is 'en de winnaar is....'. Het verlangen van de Here God is dat we allemaal winnaars worden. Winnaars omdat we niet in de eerste plaats naar de buitenkant kijken, maar ook naar de binnenkant. Dat wil trouwens niet zeggen dat de buitenkant helemaal niet belangrijk is. God heeft onze buitenkant ook gemaakt. Daar mag je best aandacht aan besteden. Je mag ook best ervoor zorgen dat je er leuk uit ziet. Maar het is niet zo dat je er alleen maar leuk uitziet als je op een barbiepop lijkt. Dat is onzin. Dat maken de mensen je wijs. God kijkt veel verder. Hij ziet je hart. En Hij wil heel graag dat jouw hart ook een werkplaats is van de Heilige Geest. De mensen die in Jezus geloven en daarom ook

op Hem lijken, dat zijn de echte winnaars. Die zullen straks als Jezus terugkomt de ereprijs krijgen.

Jullie gaan nu van de zondagsschool af. Ik hoop dat je daar ontdekt hebt dat er goud is in jou. Dat je voor de Here God echt heel kostbaar bent. Dat hebben we jullie in ieder geval heel graag mee willen geven. En dat is ook wat je mag ontdekken op de huiscatechese.

Je bent goud! Met een buitenkant en een binnenkant. En weet je als die binnenkant mooi is, dan wordt dat aan de buitenkant zichtbaar. De Heilige Geest wil graag je binnenkant mooi maken zodat jij als compleet mens mag stralen.

Stralen....want de winnaar...dat ben jij! Amen.